

Výkaz činnosti oddělení digitalizace za rok 2024

Oddělení digitalizace zajišťuje ve Vlastivědném muzeu Jesenicka (dále jen VMJ) správu a vytváření digitalizace sbírkových a jiných předmětů prostřednictvím jednotné digitalizační databáze. Oddělení dále zodpovídá za vznik metodických dokumentů v souvislosti s digitalizací a také za import vybraného digitalizovaného obsahu na portál umožňující veřejný přístup, v případě Vlastivědného muzea Jesenicka se jedná o portál iniciativy Europeana známé v českém prostředí pod názvem eSbírky.

V roce 2024 došlo k výrazným posunům v aktivitách digitalizačního oddělení při VMJ, a to jak v oblasti přístrojové, tak i personální. V oblasti přístrojové byly realizovány významné akvizice z dotace v rámci výzvy *Digitalizace kulturních statků a národních kulturních památek II.* v programu Národního plánu obnovy. VMJ v této výzvě obdrželo 2 536 790 Kč za účelem pořízení velkoformátového skeneru a vybudování profesionálního fotografického pracoviště. V oblasti personální pak bylo důležitým počinem bylo vytvoření nové pozice muzejního fotografa, které v září 2024 obsadil MgA. Vasil Stanko. Tímto krokem tak byla ve VMJ zahájena plnohodnotná digitalizace trojrozměrných předmětů. V oblasti vlastní digitalizace VMJ také navázalo na aktivity z minulých let, tj. pokračovala dvojrozměrné digitalizace fondu *Sbírky původního Okresního vlastivědného muzea v Jeseníku* vedené v centrální evidenci pod číslem MJE/002-04-30/107002 a *Sbírky původního Městského muzea v Javorníku* č. MJA/002-04-30/108002, které se od roku 2018 věnuje dokumentátor Markéta Rušarová.

Obr. 1: Vasil Stanko při práci ve fotoateliéru VMJ (2024).

1. VLASTNÍ DIGITALIZACE VE VMJ

V roce 2024 probíhala ve VMJ vlastní digitalizace v prostorách depozitářů VMJ na na ulici Beskydská v Jeseníku, a to ve sdílené laboratoři společenských věd (skenování plochých předloh) a od podzimu také v nově zřízeném fotografickém ateliéru.

1.1. Digitalizace v roce 2024

Rok 2024 byl pro oddělení digitalizace specifický významnými změnami a naplňováním účelu dotačního titulu *Digitalizace kulturních statků a národních kulturních památek II.*, které obnášelo významné zapojení dokumentátora do administrativních příprav výběrových řízení na výběr dodavatelů nových technologií apod. I přes toto zatížení se podařilo udržet nastavené tempo digitalizace, a to jak v oblasti digitalizace dvojrozměrných předmětů za použití skeneru EPSON Expression 12000XL s transparenční jednotkou (průměrný roční počet evidenčních čísel se podařilo překonat o cca 11 %, viz *Tabulka č. 2*). Rok 2024 se také nesl ve znamení zahájení plnohodnotné systematické digitalizace trojrozměrných předmětů, která – byť byla prakticky zahájena teprve v říjnu 2024 – vynesla celkem 202 nově zdigitalizovaných evidenčních čísel (viz *Tabulka č. 3*). Celkem tak bylo ke konci roku 2024 zpracováno 2 212 evidenčních čísel, což představuje 4 004 digitalizovaných obrazů (viz *Tabulka 1 a 3*).

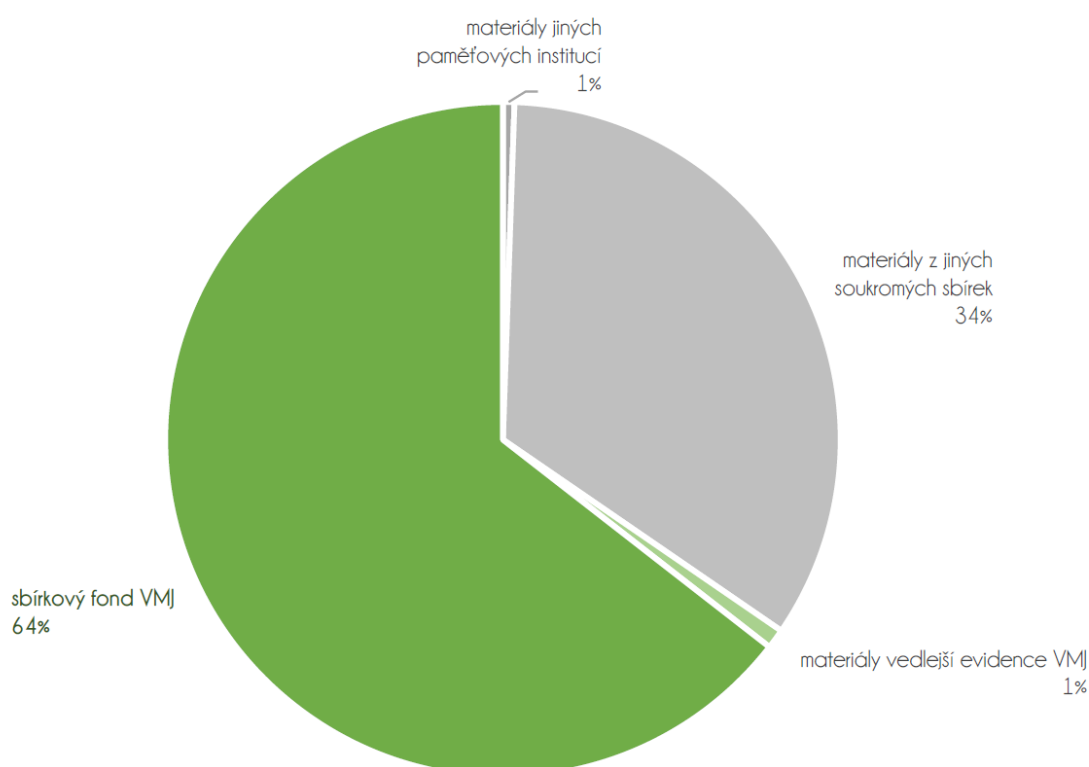
1.1.1. Digitalizace dvojrozměrných předmětů v roce 2024

Tab. 1: 2D digitalizace v roce 2024		
dle správců	evidenčních čísel	položek celkem
1.1. Vlastivědné muzeum Jesenicka	1 315	2 156
z toho:		
1.1.1. oddělení spol. věd Javorník	220	386
z toho:		
1.1.1.1. sbírkové předměty	201	352
1.1.1.2. předměty pomocné evidence	19	34
1.1.2. oddělení spol. věd Jeseník	725	1 400
z toho:		
1.1.2.1. sbírkové předměty	725	1 400
1.1.2.2. předměty pomocné evidence	0	0
1.1.3. oddělení biologie	1	1
z toho:		
1.1.3.1. sbírkové předměty	1	1
1.1.3.2. předměty pomocné evidence	0	0
1.1.4. Fotoarchiv VMJ	369	369
1.2. SOkA Jeseník	11	11
1.3. ostatní	684	1 236
Celkem všech	2 010	3 403

Digitalizované předměty pocházely v roce 2024 z téměř dvou třetin z materiálu ve správě VMJ (viz *Tabulka 1* a *Graf č. 1*). Zbývající část pak tvořily materiály v držení soukromých vlastníků (zejména z majetku soukromých sběratelů či rodinné fondy zapůjčené pro interní potřeby VMJ) či jiných paměťových institucí (Státní okresní archiv v Jeseníku). Tempo digitalizace dvojrozměrných předmětů nastavené v uplynulých letech se podařilo udržet, resp. bylo mírně překonáno (percentuálně bylo za r. 2024 zpracováno 111,3 % evidenčních čísel, viz *Tabulka č. 2*).

Tab. 2: Meziroční srovnání postupu 2D digitalizace dle počtu ev. čísel (SID)	evidenčních čísel
2.1. průměr za období 2018-2023	1 806
2.2. celkem za rok 2024	2 010
<i>Procentuálně za rok 2024 oproti dlouhodobému průměru:</i>	111,3 %

Digitalizovaný materiál za rok 2024 zaujímá v digitálním archivu VMJ evidenční čísla SID24.0001 až SID24.2010.

Graf č. 1: Poměr předloh zpracovaných oddělením digitalizace při VMJ v roce 2024 podle správců/vlastníků.

1.1.2. Digitalizace trojrozměrných předmětů v roce 2024

V říjnu roku 2024 byla ve VMJ zahájena plnohodnotná digitalizace trojrozměrných předloh fotodokumentací. Vzhledem ke skutečnosti, že digitalizace byla v roce 2023 zajišťována externě, vychází meziroční srovnání výstupu z velice nízkého základu. (viz *Tabulka 4*).

Tab. 3: 3D digitalizace v roce 2024 dle správců		
	evidenčních čísel	položek celkem
3.1. Vlastivědné muzeum Jesenicka	200	587
z toho:		
3.1.1. Sběrka původního Okresního muzea v Jeseníku	59	188
1.1.1. oddělení spol. věd	27	82
1.1.1. oddělení archeologie	2	10
1.1.3. oddělení biologie	30	96
1.1.4. oddělení geologie	0	0
3.1.2. Sběrka původního Městského muzea v Javorníku	141	399
3.2. ostatní	2	14
Celkem všech	202	601

Digitalizované předměty pocházely v roce 2024 z drtivé většiny ze sbírek ve správě VMJ. Výběr předmětů k digitalizaci byl úzce navázán na publikační a výstavní činnost VMJ. Digitalizovaný materiál za rok 2024 zaujímá v digitálním archivu VMJ evidenční čísla PID24.0001 až PID24.0202.

Tab. 4: Meziroční srovnání postupu 3D digitalizace dle počtu ev. čísel (PID)	
	evidenčních čísel
4.1. rok 2023	27
4.2. celkem za rok 2024	202
<i>Procentuálně za rok 2024 oproti roku 2023:</i>	
	748,1 %

1.2. Postup systematické digitalizace sbírkových předmětů ve sbírkách VMJ

Systematická digitalizace je v rámci VMJ rozdělena do dvou kategorií, které reflektují povahu sbírkových předmětů ve správě organizace. První kategorií je digitalizace dvojrozměrných předmětů, která probíhá od roku 2018 prostřednictvím skeneru EPSON Expression 12000XL, od roku 2024 pak také pomocí velkoformátového skeneru A0+ VERSASCAN 3650 německého výrobce SMA. V rámci této kategorie jsou zpracovávány odrazové (tj. ploché předmětu typu archiválie, grafiky, tisky, fotografie, plakáty, mapy, plány, mince, psí známky apod.) či transparentních předloh (tj. negativy, diapositivy, stereonegativy apod.). Druhou kategorií pak tvoří ostatní trojrozměrné předlohy, které jsou digitalizovány prostřednictvím fotografické dokumentace.

Vlastivědné muzeum Jesenicka je správcem dvou sbírek, a sice *Sběrky původního Okresního vlastivědného muzea v Jeseníku* (MJE/002-04-30/107002) s podsbírkami historickou, geologickou, botanickou, zoologickou a archeologickou, a *Sběrky původního Městského muzea v Javorníku* (MJA/002-04-30/108002) s jedinou, historickou podsbírkou.

V roce 2024 se podařilo udržet nastavené tempo digitalizace sbírkových předmětů, přičemž počtem 1 127 zpracovaných inv. čísel byl mírně překonán dlouhodobý roční průměr zpracovaného materiálu, viz také *Tabulka 6*). Co do přináležitosti k jednotlivým sbírkám ve správě VMJ byl v roce 2024 poměr zpracovaných čísel výrazně ve prospěch Sbírkový původního Okresního vlastivědného muzea v Jeseníku (viz *Tabulka 5*), což odpovídá poměru celkového počtu sbírkových předmětů v obou sbírkách.

Tab. 5: Systematická digitalizace sbírek VMJ v roce 2024	EVIDEN. ČÍSEL	z toho 2D	z toho 3D	OBRAZ. POLOŽEK	z toho 2D	z toho 3D
5.1. Digitalizace v letech 2018 až 2023	6 334	6 307	27	9 277	9 224	53
z toho:						
5.1.1. jesenická sbírka	3 624	3 603	21	5 109	5 067	42
5.1.2. javornická sbírka	2 710	2 704	6	4 168	4 157	11
5.2. Digitalizace v roce 2024	1 127	927	200	2 340	1 753	587
z toho:						
5.2.1. jesenická sbírka	785	726	59	1 589	1 401	188
5.2.2. javornická sbírka	342	201	141	751	352	399
Celkem všech	7 461	7 234	227	11 617	10 977	640
<i>jesenická sbírka</i>	<i>4 409</i>	<i>4 329</i>	<i>80</i>	<i>6 698</i>	<i>6 468</i>	<i>230</i>
<i>javornická sbírka</i>	<i>3 052</i>	<i>2 905</i>	<i>147</i>	<i>4 919</i>	<i>4 509</i>	<i>410</i>

Sbírkové předměty digitalizované v roce 2024 pocházely z obou historických podsbírek ve správě VMJ, v menší míře také z podsbírek zoologické a archeologické v souladu s plánem digitalizace (viz *Tabulka 1* a *3*) a také vzhledem interní i badatelská poptávce.

K poslednímu dni roku 2024 byla *Sbírka původního Okresního vlastivědného muzea v Jeseníku* systematicky zdigitalizována přibližně z 10,5 %, *Sbírka původního Městského vlastivědného muzea v Javorníku* pak dokonce z více než 20 % (viz *Tabulka 7*).

Tab. 6: Meziroční srovnání postupu systematické digitalizace sbírkových předmětů ve správě VMJ dle počtu ev. čísel	evidenčních čísel
6.1. průměr za období 2018-2023	1 056
6.2. celkem za rok 2024	1 127
<i>Procentuálně za rok 2024 oproti dlouhodobému průměru:</i>	106,72 %

Ze zajímavých souborů zpracovaných v roce 2024 v rámci historické podsbírký *Sbírký původního Okresního vlastivědného muzea v Jeseníku* lze uvést například soubor místopisných pohlednic H. Hobinky (př. č. 22/2022) či významnou část mapového fondu sbírký.

V souvislosti se zoologickou podsbírkou *Sbírký původního Okresního vlastivědného muzea v Jeseníku* bylo zahájeno zpracování fondu dermoplastických preparátů prostřednictvím fotodokumentace.

Za *Sbírkou původního Městského vlastivědného muzea v Javorníku* pak jistě stojí za zmínku digitalizace souboru malovaných talířů či podmaleb na skle, které se stanou součástí sbírkového katalogu, jehož realizace je plánovaná na rok 2025.

Tab. 7: Systematická digitalizace sbírek VMJ: k 31. 12. 2024	evidenčních čísel v CES	zpracováno inv. čísel	zpracováno procent
7.1. Sbírka původního Okresního vlastivědného muzea v Jeseníku	42 014	4 409	10,49 %
z toho:			
7.1.1. podsбірka botanická	2 429	1	0,04 %
7.1.2. podsбірka zoologická	3 787	30	0,79 %
7.1.3. podsбірka geologická	4 850	0	0 %
7.1.4. podsбірka historická	13 465	4 373	32,48 %
7.1.5. podsбірka archeologická	17 483	5	0,03 %
7.2. Sbírka původního Městského muzea v Javorníku	15 028	3 052	20,31 %

1.3. Parametry systematické digitalizace ve VMJ

Technické vybavení digitalizačního pracoviště doznalo v roce 2024 významných změn, a to jak v souvislosti se skenováním plochých, tak i trojrozměrných předloh, a to zejména v souvislosti s úspěchem projektu *Pořízení vybavení pro digitalizaci sbírkových předmětů ve správě Vlastivědného muzea Jesenicka ve výzvě Digitalizace kulturních statků a národních kulturních památek II.* vyhlášené v rámci Národního plánu obnovy.

Technika ke zpracování plochých předloh byla v roce 2024 obohacena o velkoformátový skener VERSASCAN 3650 německého výrobce SMA. Toto zařízení je vhodné ke zpracování plochých předloh až do velikosti formátu A0, což vhodně doplňuje stávající skenovací zařízení, skener Epson Expression 12000XL s transparentní jednotkou, který je vhodný zejména pro zpracování transparentních předloh, je však omezen maximálním vstupním formátem A3. Užívanými softwarovými nástroji jsou SilverFast Ai IT8 (ovladač skeneru Epson), Batch Scan Wizard (ovladač skeneru Versascan), k post-processingu snímků je pak využíván Zoner Photo Studio X. Data jsou zpracovávána na pracovní stanici PC Barbone Game Intel a dále na grafickém notebooku Lenovo Legion 7 16IRX9, které vyhovují náročným technickým požadavkům vyplývajícím ze zpracování velkoformátových komprimovaných obrazů.

Velkých změn doznal v roce 2024 zejména seznam dostupného vybavení pro zpracování trojrozměrných předloh. VMJ zřídilo v prostorách depozitářů na ul. Beskydská v Jeseníku zcela nový fotografický ateliér vybavený mimo jiné fotoaparátem CANON EOS 5D Mark IV a CANON EOS 70D, objektivy ZEISS Milvus 100 a 50 mm, profesionálním fotografickým osvětlením a reprodukcčním stojanem Kaiser 5602. Ke kvalitnímu zpracování snímků dopomáhá profesionální grafický monitor EIZO CG2420.

Podrobné technické parametry a postupy provádění digitalizace ve VMJ jsou náplní směrnice ředitele č. 31/2024 *Provádění digitalizace ve Vlastivědném muzeu Jesenicka*. Priority v oblasti digitalizace ve VMJ jsou stanoveny v dokumentu *Koncepce digitalizace ve Vlastivědném muzeu Jesenicka pro léta 2024 až 2028*.

Doprovodná data o digitalizovaných předlohách jsou ukládány v tabulkovém procesoru MS Excel (databázové soubory *Digitální archiv.xls* a *Fotografický archiv.xls*), od roku 2024 jsou pak v základním formátu (inv. číslo / autor digitálního média / autor metadat / fakultativně popis) součástí vlastních digitalizovaných výstupů, a to formou vložených metadat. V roce 2024 také došlo k doplnění interních metadat ke všem starším záznamům z let 2018–2023.

1.4. Zálohování dat

Digitalizované obrazy (primární skeny i zpracované snímky) jsou ukládány na pevném disku pracovní stanice Barbone a na přenosném externím uložišti dokumentátora s kapacitou 10TB. V roce 2024 nebylo zajištěno víceúrovňové zálohování mimo prostory organizace. Toto řešení bylo za strany zřizovatele pro rok 2024 avizováno, nicméně k samotné realizaci doposud nedošlo.

Pro interní potřeby v rámci organizace jsou rovněž výstupy v náhledovém komprimovaném formátu (*jpg*) ukládány na cloudovém uložišti organizace (Google Disk), z něhož čerpají ostatní zaměstnanci VMJ pro běžnou práci s digitalizovanými obrazy.

1.5. Služby veřejnosti

Oddělení digitalizace poskytovalo v roce 2024 digitalizační služby veřejnosti pouze v omezené míře, neboť byl kladen důraz na realizaci akce v rámci Národního plánu obnovy a na digitalizaci sbírkového fondu ve správě VMJ. Přesto bylo zpracováno celkem 686 ev. čísel ve vlastnictví soukromých osob.

1.6. Badatelské dotazy

Oddělení digitalizace zaznamenalo v roce 2024 celkem 15 badatelských dotazů, a to zejména v souvislosti se sbírkovým fondem zpřístupněným v rámci portálu eSbírky.

1.7. Licenční smlouvy

Oddělení dokumentuje eviduje v roce 2024 celkem 7 licenčních smluv (Licenční smlouvy č. 1/2024 až 7/2024), na jejichž základě poskytlo VMJ svůj digitalizovaný obsah jiným organizacím či soukromým osobám. Počet licencovaných evidenčních čísel byl 61.

1.8. Výrazná pozitiva

Výrazným pozitivem roku 2024 je zejména zahájení systematické fotografické dokumentace ve VMJ. To bylo podmíněno vytvořením nového fotoateliéru s profesionálním vybavením, čehož bylo docíleno úspěchem v dotačním titulu MK ČR. S touto skutečností souvisí rovněž druhé výrazné pozitivum roku 2024, kterým je pořízení velkoformátového skeneru Versascan.

1.9. Výrazná negativa

Také v roce 2024 přetrvává výrazné negativum související s absencí externích zálohovacích kapacit, které byly pro rok 2024 plánovány za strany zřizovatele. Z důvodu administrativních problémů došlo k odkladu realizace tohoto záměru na neurčito. Z dalších výrazných negativ lze zmínit to, že se v roce 2024 nepodařilo vysoutěžit dodavatele sbírkového softwaru, který

by z pohledu oddělení digitalizace výrazně napomohl zejména importu dat na sbírkový portál eSbírký. Poslední zmíněné negativum by mělo odeznít v průběhu roku 2025.

1.10. Aktuální potřeba

Aktuální potřeby oddělení dokumentace byly v roce 2024 z významné části saturovány úspěšnou žádostí ve výzvě *Digitalizace kulturních statků a národních kulturních památek II.*, přetrvává však potřeba zajištění nástrojů pro digitalizaci předloh křehké povahy, které vyžadují snímání seshora bez nutnosti pokládat předlohu na skleněnou desku plochého skeneru (typově jde o historické tisky v široké vazbě, herbářové položky apod.). Toho je možné dosáhnout pořízením planetárního skeneru s knižní kolébkou. VMJ bude v roce 2025 usilovat o pořízení zařízení tohoto typu z dotačního titulu MK ČR (ISO II/B).

PREZENTACE

2.1. eSbírký

Vlastivědné muzeum Jesenicka se v roce 2020 připojilo k portálu [eSBÍRKY](#), prostřednictvím kterého prezentuje jím spravované sbírkové předměty. Vzhledem k technickému omezení na straně poskytovatele spravuje VMJ v rámci portálu eSbírký dva samostatné profily sbírek:

- [Vlastivědné muzeum Jesenicka \(sbírka Jeseník\)](#)
- [Vlastivědné muzeum Jesenicka \(sbírka Javorník\)](#).

Oddělení digitalizace je odpovědné za import nových přírůstků na portál eSbírek, čehož je dosahováno za použití digitalizovaného materiálu v rámci digitálního archivu VMJ v součinnosti s kurátory jednotlivých podsbírek, kteří poskytují doplňující informace, které nelze z pouhých digitalizovaných obrazů vyčíst. Doplňující metadata jsou manuálně importována z muzejní databáze Demus, doplňkově pak z fyzických inventárních karet. Informace u jednotlivých záznamů v rámci portálu eSbírký jsou tedy kombinací údajů získaných během digitalizace předloh a údajů uvedených na inventárních kartách jednotlivých sbírkových předmětů.

V roce 2024 probíhala revize formální i obsahové podoby starších záznamů na portálu eSbírký, a to zejména v případě sbírky původního Městského muzea v Javorníku, kde bylo zrevidováno všech 456 starších záznamů. Výsledkem revizí by měl být jednotný charakter zejména doprovodných textů, které vycházely z interních sbírkových katalogů jednotlivých správců a u nichž nebyl doposud kladen vzhledem k výhradně internímu užití důraz na formální správnost či jednotnou formu doprovodných dat. V roce 2025 bude následovat revize starších záznamů ze sbírky původního Okresního vlastivědného muzea v Jeseníku.

2.1.1. Přírůstky v rámci portálu eSbírký

V roce 2024 se podařilo udržet rovněž tempo přírůstků na portálu eSbírký. V průběhu roku bylo nově zveřejněno celkem 516 záznamů o 1 030 obrazech, což představuje více než čtvrtinový nárůst oproti dosavadnímu průměru ročního přírůstku (viz *Tabulka 9*). K poslednímu dni roku 2024 bylo na portálu eSbírký zpřístupněno celkem 2 140 sbírkových předmětů prostřednictvím 4 066 obrazových položek (viz *Tabulka 8* a *Graf č. 2*).

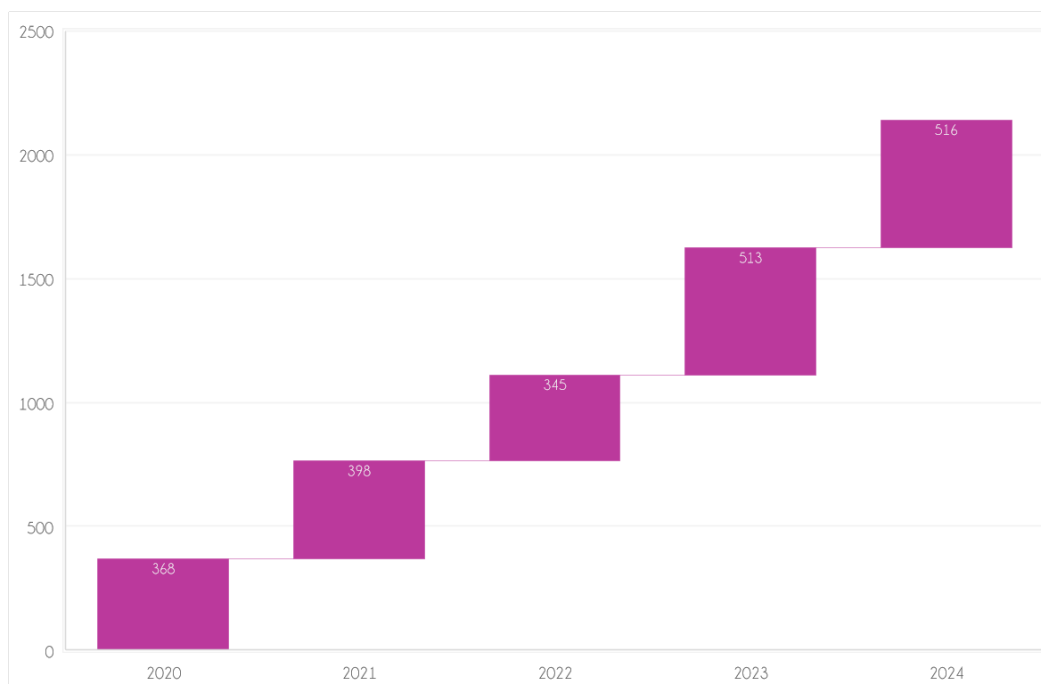
Tab. 8: Portál eSbírký v roce 2024	počet záznamů	obrazových položek
8.1. Záznamy z minulého období (2020-2023)	1 624	3 036
z toho		
8.1.1. sbírka Jeseník	1 168	2 322
8.1.2. sbírka Javorník	456	714
8.2. Přírůstky za rok 2024	516	1 030
z toho		
8.2.1. sbírka Jeseník	310	646
8.2.2. sbírka Javorník	206	384
Celkem k závěru roku 2024	2 140	4 066

Vzhledem ke skutečnosti, že zdrojem pro import položek na portál eSbírek je interní digitální archiv VMJ, odpovídá zastoupení jednotlivých podsbírek na portálu eSbírký skladbě doposud zdigitalizovaných sbírkových předmětů ve správě VMJ (viz Tabulka č. 7). Z této skutečnosti vyplývá převaha plochých předloh z obou spravovaných historických podsbírek VMJ.

Tab. 9: Meziroční srovnání počtu nově zveřejněných záznamů v rámci portálu eSbírký		počet záznamů
9.1. průměr za období 2020-2023		406
9.2. celkem za rok 2024		516
<i>Procentuálně za rok 2024 oproti průměru:</i>		127,09 %

Mezi zásadními přírůstky online katalogu VMJ za rok 2024 byl v rámci sbírky původního Okresního vlastivědného muzea v Jeseníku například soubor předmětů s vazbou k historii Schrothových lázní v Dolní Lipové nebo první část početné sbírky pohlednic bruntálského fotografa H. Hobinky z podsbírky historické a také první zástupci fondu dermoplastických preparátů z podsbírky zoologické.

Z přírůstků javornické sbírky v roce 2024 lze vyzvednout zejména fond Rudolfa Rittnera, soubor místopisných pohlednic A. Paupieho z přelomu 19. a 20. století či soubor malovaných talířů z uměleckoprůmyslového fondu.

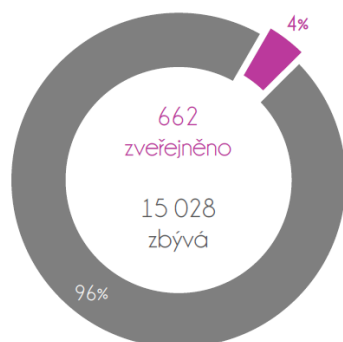

Graf č. 2: Objem ročních přírůstků VMJ na portálu eSBÍRKY v letech 2020 až 2024.

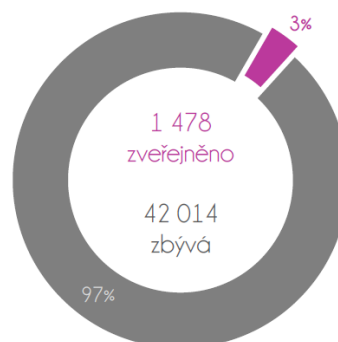
Tab. 10: Záznamy na portále eSbírký ke 31. 12. 2024 dle podsbírek	počet záznamů	obrazových položek
10.1. Sbírka původního Okresního vlastivědného muzea v Jeseníku	1 478	2 968
z toho:		
10.1.1. podsírka historická	1 446	2 874
10.1.2. podsírka archeologická	3	8
10.1.3. podsírka zoologická	29	86
10.1.4. podsírka botanická	0	0
10.1.5. podsírka geologická	0	0
10.2. Sbírka původního Městského muzea v Javorníku	662	1 098
Celkem k 31. prosinci 2024	2 140	4 066

K poslednímu dni roku 2024 bylo na portále eSbírký zveřejněno 2 140 inventárních čísel ze sbírek ve správě VMJ, resp. 1 478 inv. čísel ze sbírky původního Okresního vlastivědného muzea v Jeseníku a 662 inv. čísel ze sbírky Sbírka původního Městského muzea v Javorníku (viz *Tabulka č. 10*), sbírky jsou tedy dostupné ve formě online katalogu ze 3, resp. 4 % (viz *Graf č. 3*). Mezi dostupnými jsou zejména fondy historických podsbírek, v menší míře na úrovni jednotek záznamů pak také podsírka zoologická a archeologická (viz *Tabulka č. 10*).

Sbírka původního Městského muzea v Javorníku

Sbírka původního Okresního vlastivědného muzea v Jeseníku

Zdroj: interní digitalizační databáze VMJ.

Graf č. 3: Poměr sbírkového fondu ve správě VMJ dostupného formou online katalogu na portálu eSBÍRKY ke dni 31. prosince 2024

2.1.2. Virtuální výstavy v rámci portálu eSbírky

VMJ zpřístupnilo v roce 2024 prostřednictvím portálu eSbírky celkem tři nové virtuální výstavy:

- [Záhadné předměty jesenických sbírek](#)
- [Lázně Lipová](#)
- [Povodně na Jesenicku](#)

2.3. Výstavy

Oddělení digitalizace se v roce 2024 autorsky nepodílelo na žádné z organizovaných fyzických výstav.

2.4. Konference, přednášky, workshopy a semináře

Oddělení digitalizace zajišťovalo v roce 2024 dvě popularizačně-vzdělávací akce pro širokou veřejnost:

- a. workshop *Prezentační portál eSbírky: Co to je, proč to je a jak na něj*, Rytířský sál Vodní tvrze, 3. prosince 2024;
- b. promítání němého filmu *Die Nibelungen: Siegfried* (1924), připomínka 100. výročí vzniku německého filmového eposu, v němž svou roli ztvárnil rodák z Bílého Potoka Rudolf Rittner, Rytířský sál Vodní tvrze, 21. listopadu 2024.

2. OSTATNÍ ČINNOST

3.1. Vzdělávání v oblasti digitalizace

Pracovník oddělení digitalizace absolvoval v roce 2024 řadu vzdělávacích akcí v oblasti digitalizace.

- 1) kurz celoživotního vzdělání Masarykovy univerzity Brno, *Práce s daty: Jak porozumět světu dat a být strůjcem pokroku*, podzimní semestr 2024, online, počet ECTS kreditů 3;
- 2) zaškolení v práci se skenerem VERSASCAN 3650, Muzeum hl. m. Prahy, 18. 6. 2024
- 3) *Základy skenování pro paměťové instituce* (seminář) lektor Ing. Martin Navrátil, Kreativní akademie Olomouckého kraje, 28. 8. 2024, Olomouc;
- 4) *Ochrana audiovizuálních dokumentů a fotografií* (seminář), Český komitét Modrého štítu a Národní archiv, 14. 11. 2024, Praha.

3.2. Členství v pracovních skupinách a komisích

3.2.1. Pracovní skupina Olomouckého kraje pro digitalizaci kulturního dědictví

V roce 2021 byla z iniciativy Olomouckého kraje ustanovena pracovní skupina Olomouckého kraje pro digitalizaci kulturního dědictví ve vlastnictví Olomouckého kraje, která si vytyčila za cíl zejména vytvoření jednotného strategicko-metodologického dokumentu závazného pro všechny PO. V roce 2024 byla představena finální verze dokumentu *Strategie dokumentace kulturního dědictví ve vlastnictví Olomouckého kraje*, dále byly koordinovány postupy jednotlivých PO v souvislosti s dotací v rámci výzvy *Digitalizace kulturních statků a národních kulturních památek II.* z programu Národního plánu obnovy a také byly definovány konkrétní požadavky PO ve věci plánovaného pořízení sbírkového evidenčního systému, který bude jednotný pro všechny PO zřizované Olomouckým krajem.

3.3. Dotační příležitosti

VMJ bylo v roce 2024 úspěšné se svou žádostí ve výzvě *Digitalizace kulturních statků a národních kulturních památek II.* předložením projektu s názvem *Pořízení vybavení pro digitalizaci sbírkových předmětů ve správě Vlastivědného muzea Jesenicka*. Projekt byl součástí záměru Olomouckého kraje standardizovat digitalizaci kulturního dědictví ve vlastnictví kraje a ve správě jím zřizovaných muzeí. VMJ v této výzvě obdrželo 2 536 790 Kč za účelem pořízení velkoformátového skeneru a vybudování profesionálního fotografického pracoviště.

S digitalizačními aktivitami ve VMJ souvisí rovněž pořízení grafického notebooku Lenovo Legion 7 16IRX9, které bylo spolufinancováno z programu VISK 3.

3.4. Další vedlejší činnosti

3.4.1. Archeologická licence

Oddělení digitalizace VMJ vyvíjelo také v roce 2024 aktivity za účelem získání archeologické licence, o kterou VMJ usiluje prostřednictvím oddělení archeologie, jemuž bude oddělení dokumentace poskytovat v oblasti archeologických aktivit administrativní servis (např. obsluha AMČR aj.).

Oddělení se v roce 2024 účastnilo těchto aktivit:

- 1) aktivní účast na archeologických prospekcích pod vedením Archeologického oddělení Slezského zemského muzea:
  - a. 25. června 2024, Opavsko, terénní archeologická praxe, odkryvání druhoválečných hrobů;
- 2) účast na odborných konferencích a seminářích
  - a. *Agent-based modelling for Archaeologist* workshop, 22. 1. 2024, online, pořádala Aarhus University;
  - b. Zasedání Středomoravské archeologické komise, 15. 10. 2024, Olomouc.

3.4.2. Publikační činnost

Heslo *Dva fragmenty hliněné omítky zdobené hieroglyfickými znaky* v katalogu Slezského zemského muzea *210 předmětů. 210 příběhů. 210 let Slezského zemského muzea* (2024).

3.4.3. Vedlejší aktivity

Nad rámec digitalizačních aktivit se pracovník digitalizace zapojil do monitorovacích aktivit spřátelených organizací:

- a) *Mapování hnízd čápa černého a dalších dravců v Jeseníkách*, podzim 2023 až jaro 2024, pod vedením Daniela Křenka (Správa CHKO Jeseníky);
- b) *Mapování skorce vodního (Cinclus cinclus) v ČR*, jaro 2024, AOPK ČR;
- c) Sčítání čápa černého na bodech, jaro 2024;
- d) *Jesenické chřástalování*, pořádá Moravský ornitologický spolek, 21. až 23. 6. 2024, Hraběšice u Šumperka;
- e) *I. jesenické houkání*, 12. až 14. dubna 2024, pořádá AOPK ČR a Moravský ornitologický spolek.

V Jeseníku dne 12. března 2025
Mgr. Markéta Rušarová, Vlastivědné muzeum Jesenícka